

مستووليت متن و شکل بدوش نويسنده مضمون ميباشد، عقیده نويسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۱۰/۰۵

پوهندوی آصف بهاند

د بنوونکوو نړيواله ورځ او څو غبرگونونه

بنوونکي د نوي نسل روزنکي دي،
د دوی ژوند ته پام، نوي نسل
او د وطن راتلونکي
ته پام دی!

آصف بهاند

د تلې (میزان) ديارلسمه، د ملگرو ملتونو له خوا په نړيواله کچه د بنوونکوو د ورځې په نامه نومول شوي ده. په يوه رپوټ کې د دې ورځې د نومونې په باب داسې راغلي دي:

«د ملگرو ملتونو د زدکړو علمي فرهنگي ادارې يونسکو، د ۱۹۹۴ ام کال د اکتوبر له دريمې نېټې تر اتمې نېټې پورې د ۱۳۵ هېوادونو د بنوونې او روزنې وزيرانو، څلورڅلوېښتمه غونډه په ژنيو کې جوړه کړه. په همدې غونډه کې د يونسکو د هغه وخت عمومي مدير «فدريکو مايو» وړانديز وکړ چې يوه ورځ د بنوونکوو د ورځې په نامه ونومول شي...»

د بنوونکوو د ورځې له نومونې او لمانځنې نه د يونسکو اصلي موخه دا وه چې دولتي او حکومتي مسؤلينو ته دا ورپه زړه کړي چې د زدکړو څرنکوالي او د بنوونکو ژوند او ستونزو ته پاملرنه وشي، د زدکړو د پروسې د لا ښه کېدو په موخه، د بنوونکو نظرياتو ته غوږ کېښودل شي او ورسره د بنوونکو د ژوند ښه کېدو ته هم پاملرنه وشي.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خپر و لولئ

دا ورځ دې ټولو ښونکو ته مبارک وي!

زه نه غواړم چې په افغانستان کې د ښونکو په ډېر خراب ژوند او د ښونې روزنې پر نیمگړتیاوو څه ووايم، ځکه چې په دواړو برخو کې «آبی، ټوله بی» ده؛ خو د دې ورځې د لمانځلو موخې ته په پام سره د ښوونکو د ورځې د لمانځلو او یادولو په برخه کې د بېلگې په ډول د ځینو قلموالو نظریات د دې په پار را اخلم چې په ټول افغانستان کې، له لوی نه نیولې تر واړه پورې د ټولو مسولینو پام د ښونې روزنې د نیمگړتیاوو اصلاح ته ور واوړي او د ښونکو د ژوند خوار حالت ته یې ورپام شي:

محمود مرهون د ښوونکو د ورځې په پار **داسې** لیکلي دي:»

#په کومه ټولنه کې چې:

قلم د چای لړلو او پرتوک ته د پرتوکابش اچولو له پاره کارېږي،

درايور او کاریگر ته استاذ ویل کېږي،

معلم ته مالیم او مزدور ویل کېږي،

د کتابو پانې د باقلي، ډوډی او بولاني خرڅولو له پاره کارېږي،

د غلو معاش یې تر معلم لس چنده لور دی، دولت ساتونکي، موټرونه او قضایي مصونیت ورکړی او تر قانون یې لور بللي،

معلم او استاذ یې د سپرېډو له پاره بایسکل، د خوړو له پاره ډوډی، د اوسېدو له پاره کور نه لري، مگر د وطن غله یې د نړۍ په تر ټولو لوکسو مرمۍ ضد موټرونو کې سپرېږي، د سهار ناشته په کانتینټال، د غرمې ډوډۍ په سرینا او د ماخستن ډوډۍ په کابل سټار کې خوري، د اوسېدو له پاره په لس دېواله ضد ټانک کورنو کې اوسېږي،

او هغه وطن چې پر غلو یې غټې - غټې گونډې ولاري د قهرمان او اتل په نامه یادېږي د مرگ په ورځ یې ملي ماتم اعلانېږي او ټول ملک پسي چوک - چوک کوي؛ خو د استاد او معلم قبر یې معلوم نه دی، په جنازه کې یې درې کسه وي د کټ پورته کولو له پاره یې څلورم کس نه وي او له مرگه خويي له سره څوک خبرېږي هم نه.

هلته د معلم ورځ لمانځل په معلم ریشخند وهل او د پک په جیب کې د ږمونځو اچولو په مانا دي.»

محبوب شاه محبوب بیا د ښونکو د درناوي په پار د خپل کور د زدکونکو غړو **هڅي** او هیلې داسې انځور کړي دي:»

د ښوونکي ورځ،

تېره شپه مې وراره له مور پېسي غوښتي چې کبک پرې واخلي او د خپل معلم لپاره یې پرې کړي.

سهار چې له خوبه وینم شوم ورېره مې په پخلنځي کې د خوړو په پخولو لگیا وه ویل یې نن د معلم ورځ ده ښوونځي ته خواړه وړم.

کوچنی خور مې د تحفي په منظم کولو بوخته وه ویل یې معلمې ته یې تحفه اخیستی، بله ورېره مې لگیا وه بوتان یې په زرین کاغذ کې تاوول ویل یې چې دا یې د خپلې ښوونکي لپاره تحفه ده.

کوچني وراره مې قلم په لاس کې نیولی و او ویل یې دا د گل قلم یې خپل معلم ته اخیستی او همداسې نور هم لگیا وو...

ما له دې هر څه خوند اخیسته، که څه هم په دې پوهېدم چې زما د کور پېسي مصرفېږي خو له دې مصرفه مې خوند اخیسته، غوښتل مې چې بیا بیا یې ووینم.

پرېږدئ چې کوچنیان مو له خپلو معلمینو سره مینه وکړي، هغوی ته تحفي واخلي او هغوی ونازوي! دا د وطن د ابادۍ زېږی دی!

د پانې شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

دا د زده کړو سره د مینې پیلامه ده!

او دا وطن د همدغو مقدسو انسانانو سره په مینه جوړیږي!

گرانه ښوونکيه ورځ دې مبارک شه!»

دغه راز د نعمان دوست دوه داسې **پوستونه** مي ترسترگو شول چې هم لمانځنه وه او هم يو نړۍ شانتي نقد. دا يې داوړه لنډ پوستونه دي:»

د ابوالمنتهې استاد مو و، چې غصه به شو عربي کنځلې يې کولې او ويل به يې:

د بقر زامنو!

که وفات وي، الله دې وبخښي، که ژوندی وي؛ هيله ده پوره عربي کنځلې يې زده کړي وي.
د معلم ورځ

تازه يې ښوونځي کې داخل کړی وم؛ خو هيڅ مې نه خوبښيده. په زور او جنجال يې ليرلم.

په هغه سهار په ژړا له خپلې خور سره له کوره راووتم؛ خو د مکتب په لور مې قدم نه پورته کيده.

کوڅه کې ښوونکي له اوږدې لښتې سره را روان و. وي پوښتل:

دا ولي ژاري؟

خور مې، چې له ما ايله درې کاله مشره وه، ور ته وويل:

مکتب ته نه ځي.

ښوونکي لښته پورته کړه: منډه که، کنه پوستکي دې باسم.

ما چې قصابيو کې له څارويو په تېرو چرو د پوستکي ويستلو ننداره کړې وه، منډه مې کړه او آن ښوونځي کې ودرېدم.

معلم صيب!

که ستا خشونت نه وای، اوس به مې لاره بدله وه او دا دوه درې ټکي ليک او لوست به مې هم زده نه و.

ورځ دې مبارک!»

انجنير زهير چې د ښوونکوو، ښوونکي پاتي شوی دی، بيا داسې وايي:»

وايي نن د ښوونکي نړيواله ورځ ده!

خو زه بيا د ښوونکو ښوونکي وم. ځکه پنځه کاله (۱۳۶۳-۱۳۵۸) مې د معارف وزارت، په تاليف او ترجمه کې د ښوونځيو لپاره د فزيکي جغرافيايي او جيولوجي د کتابونو د تاليف په برخه کې کار کاوه. هر کتاب به چې تاليف او چاپ شو نو بيا به مور د هماغه کتاب په هکله ښوونکو ته زده کړې ورکولې.»

د فيسبوک يو کارن چې عتيق الله اعظمي نومېږي، ښوونکي داسې لمانځي:

**لايق د درناوي دى او لايق د احترام دى
معلمه ستا مقام ته زموږ سل ځله سلام دى**

د ښوونکي ورځ د ټولو درنو ښوونکو ته مبارک وي!»

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بنې پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

دا هم د پرتونادری نظر:»

به شهرک معلمان که رسیدم، چیزی از شهرک برجای نبود.

گفتم بر این شهرک چه آمده است؟

گفتند: در پنج سال گذشته از بس که بر این شهرک باران دروغ بارید و همه ساله در ماه میزان سیلاب های خانه بر انداز آمدند ، بنیاد شهرک برکنده شد و از آن چیزی برجای نماند.

گفتم: معلمان خود کجا شدند؟

گفتند : رفتند به نزد حکیم الحکما و از نو زانوی شاگردی زدند تا فلسفهء دروغ بیاموزند. چون هرکس در مدینهء فاضله ء او سخن به راستی گوید نان از دسترخوانش گریزد و گرسنه گی سر پناهش شود.

روز معلمان مبارک!

پرتونادری

او په پای کی احسان الله ارینزی تدریس عبادت بولي، د ده لند نظر دا دی:»

روز خجسته معلم به تمام معلمین و اساتید گرانمایه کشور تبریک باشد. تدریس عبادت است، عبادت تان قبول درگاه الهی باد مادران و پدران دومی اولاد وطن!»

زما خپل نظر بیا داسی دی:

بنونکي د نوي نسل روزنکي دي،

د دوی ژوند ته پام، نوي نسل

او د وطن راتلونکي

ته پام دی!

آصف بهاند

د پانوی شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په څیر و لولئ